

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник ректора

проф. _____ Гладкий І.П.

“ ____ ” _____ 2010 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Наукові дослідження у дипломному проектуванні»

(за вимогами кредитно-модульної системи)

«Ухвалено»

Методичною радою ХНАДУ

Протокол № _____

Від « ____ » _____ 2010

Харків-2010

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та навчального плану за професійним напрямком 0501 "Економіка та підприємництво" за спеціальністю 7.050107, 8.050107 "Економіка підприємства" – по Переліку – 1997).

Робоча програма складена к.е.н., доц. Бабайловим В.К.

Рецензент, д.е.н., проф.

Горелов Д.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри "Економіки підприємства" протокол № _ від "_8_" грудня 2010 р.

Завідувач кафедрою

економіки підприємства, д.е.н., проф.

Дмитрієв І.А.

Схвалено Радою (методичною комісією) ФУБ

Протокол № __ від "__" _____ 2010р.

Голова Ради (методичної комісії)

факультету управління та бізнесу, д.е.н., проф.

Дмитрієв І.А.

«УЗГОДЖЕНО»

Зав. випускової кафедри, д.е.н., проф.

Дмитрієв І.А.

"__" _____ 2010 р.

1. Опис навчальної дисципліни
« Наукові дослідження у дипломному проектуванні»

(система змістових модулів)

Характеристика обсягів підготовки	Характеристика лекційного потоку	Характеристика навчального процесу
<p>Усього годин – 72, кредитів -2</p> <p>Усього блоків змістових модулів –2, залікових модулів – 2, змістових модулів - 8</p> <p>Всього аудиторних годин на тиждень - 2 години: 1- лекцій, 1- практичних занять</p>	<p>Напрямок - 0501 "Економіка та підприємництво" спеціальність "Економіка підприємства"</p> <p>Освітньо - кваліфікаційні рівні: спеціаліст - 7.050107, магістр - 8.050107</p> <p>Кількість навчальних груп в потоці – 3</p> <p>Лектор, відповідальний за курс –проф., доктор екон. наук В.М. Гріньова</p>	<p>Навчальний курс – циклу нормативних дисциплін (за вибором ВНЗ) підготовки спеціалістів та магістрів</p> <p>Рік підготовки 5-й Семестр навчання 9-й</p> <p>Кількість годин: лекцій - 12, практичних занять – 24, самостійних робіт студентів –29</p> <p>Модульний контроль – тестування -7годин</p> <p>Підсумковий контроль - інтегрований залік</p>

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є загальні закономірності, методики та методологія наукового дослідження у дипломному проектуванні, нормативні документи щодо порядку виконання, контролю, оформлення і порядку захисту дипломних робіт.

2. Мета та завдання

Мета навчальної дисципліни – формування спеціальних знань з теоретичних положень, обґрунтування та розроблення методичних підходів і практичних рекомендацій щодо вибору способів та інструментів проведення наукового дослідження у дипломному проектуванні.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

Знати:

– теоретичні основи наукового дослідження у дипломному проектуванні, методологію його проведення, визначення принципів та методів його реалізації;

– співвідношення понять «наука», «практика», «наукове дослідження»;

– види дипломних робіт;

– етапи дипломного проектування;

– рівні економічного дослідження;

– закони економічного дослідження;

– принципи економічного дослідження;

– методи економічного дослідження.

Вміти:

- зробити вибір теми дипломної роботи;

– визначити сутність досліджуємої проблеми;

– сформулювати її актуальність;

– обрати відповідні методи дослідження;

– визначити об'єкт та предмет дослідження;

– робити огляд літературних джерел;

– проводити аналіз стану конкретної проблеми на діючому підприємстві;

– розробляти практичні рекомендації щодо вирішення досліджуємої проблеми;

– оцінювати економічний ефект від впровадження у виробництво одержаних результатів.

Мати уявлення про:

– фундаментальні дослідження;

– прикладні дослідження.

При вивченні даного курсу особлива увага повинна бути приділена засвоєнню теорії й практики проведення економічних наукових досліджень, насамперед – питанням методології економічного дослідження, чіткому визначенню його об'єкту та предмету.

3. Зміст навчальної дисципліни

Вступ

Місце дисципліни в системі підготовки фахівця даного напрямку. Структура навчальної дисципліни. Організаційно-методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів. Контроль знань і умінь за дисципліну. Література.

Блок змістових модулів (розділ) 1

Основи наукового дослідження у дипломному проектуванні

Змістовий модуль (тема) 1

Наукове дослідження у дипломному проектуванні – загальні положення

Наукове дослідження як дослідження з використанням наукових знань: методів, принципів, законів, понять. Наукове пізнання та наукове дослідження. Рівні пізнання. Звичайне пізнання. Наукове пізнання. Наука та наукове пізнання (дослідження). Наука. Сутність та зміст науки. Ступені наукового пізнання, наукового дослідження, наукового знання, науки. Стапи наукового дослідження. Фундаментальне дослідження. Прикладне дослідження. Емпіричний та теоретичний рівні наукового дослідження. Відкриття, наукове відкриття. Основні види дипломних робіт. Дипломна робота дослідницька та головні особливості. Результати дослідницьких дипломних робіт. Отримання нових наукових знань. Наукова робота прикладна з дослідницькою частиною, її відмінність від дослідницької дипломної роботи. Дипломна робота прикладна; її відмінність від дослідницької та прикладної з дослідницькою частиною. Дипломна робота навчальна; її особливості.

Змістовий модуль (тема) 2

Тема, проблема, мета, задачі, об'єкт і предмет дипломного дослідження

Вибір теми як визначення актуальної проблеми виробництва. Зв'язок теми дипломної роботи з тематикою наукових досліджень кафедри. Індивідуальні та комплексні теми. Міжкафедральні теми. Вимоги щодо вибору теми дипломної роботи. Творчий характер теми. Зв'язок теми дипломної роботи з дослідженнями на рівні курсової роботи. Формулювання цілі та задач.

Визначення об'єкту та предмету дослідження. Об'єкт і предмет науки. Об'єкт практики. Предмет практики. Об'єкт наукового дослідження. Предмет наукового дослідження. Предмет наукового дослідження як частка, аспект об'єкта наукового дослідження. Приклади об'єктів та предметів економічного дослідження.

Змістовий модуль (тема) 3

Формулювання робочої гіпотези дипломного дослідження

Поняття «Гіпотеза». Сутність та зміст гіпотези. Види гіпотез. Роль та місце гіпотези у дипломному дослідженні. Приклади гіпотез. Формулювання гіпотези дипломного дослідження. Доведення або спростування гіпотези. Зв'язок гіпотези концепції.

Змістовий модуль №4

Основні завдання для СРС за змістовими модулями 1,2,3

1. Наукове дослідження, - його сутність та зміст.
2. Вибір теми дипломного дослідження.
3. Доведення актуальності проблеми дипломного дослідження
4. Визначення мети дипломного дослідження.
5. Формулювання задач дипломного дослідження.
6. Розробка гіпотези дипломного дослідження.

Модульний контроль знань за змістовими модулями №1,2,3,4 (заліковий модуль №1) здійснюється у формі тестування.

Блок змістових модулів (розділ) № 2

Завершальні етапи дипломного дослідження

Змістовий модуль (тема) 5

Визначення принципів і законів у дипломному дослідженні

Принципи наукового дослідження. Вибір принципів економічного дослідження. Принципи як основа для відбору методів наукового дослідження. Закон як стійкий зв'язок понять. Категорії як поняття діалектики. Поняття як язык науки. Види законів. Основні закони. Неосновні закони. Закони конкретних наук. Закони діалектики та їх роль у науковому дослідженні. Закон сутності і явища. Закон змісту та форми. Необхідність та випадковість. Можливість та дійсність. Економічні закони. Види економічних законів. Роль категорій і законів у науковому дослідженні.

Змістовий модуль (тема) 6

Вибір методик дипломного дослідження

Поняття «метод». Поняття «методика». Поняття «методологія». Поняття «методикологія». Зв'язок методу, методики і методології. Методи наукового дослідження. Методологія як наука про метод. Теорія методу як теорія методології. Роль методології у науковому дослідженні. Методологія наукового дослідження. Вибір методик дипломного дослідження.

Змістовий модуль (тема) 7

Оцінка ефективності та апробація результатів дипломного дослідження

Апробація результатів дипломного дослідження. Оформлення відгуку керівника та рецензії. Вимоги щодо відгуку керівника та рецензії. Порядок вибору рецензентів. Строки рецензування дипломної роботи.

Вимоги до змісту і оформленню дипломної роботи. Вимоги до змісту дипломної роботи дослідницької. Звіт про проведене дослідження та ілюстративний матеріал. Вступна та основна частини. Склад вступної частини. Склад основної частини. Вимоги до вступної частини. Реферат, його

складові. Зміст дипломної роботи дослідницької. Зміст інших видів дипломних робіт. Загальні вимоги до їх змісту.

Основні вимоги до оформлення дипломної роботи. Мова, стиль викладу та способи написання тексту. Термінологія. Оформлення сторінок. Нумерація сторінок та розділів. Розміщення, оформлення і нумерація ілюстрацій. Розміщення, оформлення і нумерація таблиць. Поділ тексту на абзаци. Переноси тексту і формул. Посилання. Оформлення розділів і підрозділів. Оформлення реферату та змісту.

Вимоги щодо порядку представлення дипломної роботи до захисту. Супроводжувальні документи. Строки представлення дипломної роботи. Порядок підпису дипломної роботи.

Змістовий модуль №8

Основні завдання для СРС за змістовими модулями 5,6,7

1. Вибір принципів дипломного дослідження.
2. Вибір законів дипломного дослідження.
3. Вибір методік дипломного дослідження.
4. Методологія наукового дослідження.
5. Апробація дипломної роботи.
6. Оформлення дипломної роботи.

Модульний контроль знань за змістовими модулями №5,6,7,8 (заліковий модуль №2) здійснюється у формі тестування.

4. Розподіл змістових модулів (за годинами та кредитами)

№ зміст. модулів	Назви змістових модулів (тем)	Кількість годин за навчальним планом				
		Всього, год/кред	аудиторна, год.	Лекції, год.	практичні заняття,	самостійна робота
Блок Змістових модулів 1. Основи наукового дослідження у дипломному проектуванні						
1	Наукове дослідження у дипломному проектуванні – загальні положення	10/0,28	6	2	4	4
2	Вибір теми, визначення мети, задач, об'єкта, предмета дипломного дослідження	11/0,31	6	2	4	5
3	Формулювання робочої гіпотези дипломного дослідження	11/0,30	6	2	4	5
4	Основні завдання для СРС за змістовими модулями 1,2,3	3/0,08	-	-	-	3
	Всього за блоком 1	35/0,97	18	6	12	17
Блок Змістових модулів 2 Завершальні етапи дипломного дослідження						
5	Визначення принципів і законів у дипломному дослідженні	11/0,31	6	2	4	5
6	Вибір методик дипломного дослідження	11/0,31	6	2	4	5
7	Оцінка ефективності та апробація результатів дипломного дослідження	11/0,30	6	2	4	5
8	Основні завдання для СРС за змістовими модулями 5,6,7	4/0,11	-	-	-	4
	Всього за блоком 2	37/1,03	18	6	12	19
	Разом	72 / 2,0	36	12	24	36

5. Система оцінювання навчання студента (залікові модулі)

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	Обсяг трудовитрат (кредитів)	Форма контролю знань
1	2	3	4	5
1	Перший заліковий модуль за змістовими модулями 1,2,3, 4	35	0,97	Модульний контроль: тестування
2	Другий заліковий модуль за змістовими модулями 5,6,7,8	37	1,03	Модульний контроль: тестування
3	Інтегрований залік			Тестування
Усього		72	2,0	

6. Шкала оцінки знань студентів (за кожний заліковий модуль)

Роз'яснення оцінки	Кількість балів	Оцінка за	
		Шкалою ECTS	Національною шкалою
Відмінне виконання з незначною кількістю помилок	90-100	A	Відмінно (зараховано)
Вище середнього рівня з кількома помилками	80-89	B	Добре (зараховано)
Загалом робота правильна, але з певною кількістю помилок	75-79	C	Добре (зараховано)
Непогана, але зі значною кількістю помилок	67-74	D	Задовільно (зараховано)
Виконання задовольняє мінімальні критерії	60-66	E	Задовільно (зараховано)
Потрібне повторне перекладання	35-59	FX	Не задовільно (не зараховано)
Повторне вивчення дисципліни	1-34	F	Не задовільно (не зараховано)

7. Індивідуальне навчально-дослідне навчання

Індивідуальне навчально-дослідне навчання не передбачено навчальним планом підготовки фахівців за спеціальністю.

8. Види, форми та методи навчання

Лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів згідно Розділу 4 «Розподіл змістовних модулів».

9. Методичне забезпечення

Навчально-методичні матеріали з навчальної дисципліни, які знаходяться на освітньому порталі ХНАДУ:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Наукові дослідження у дипломному проектуванні» .
2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до практичних завдань та самостійної роботи з дисципліни «Наукові дослідження у дипломному проектуванні» для студентів денної форми навчання за напрямом напрямком **0501 "Економіка та підприємництво"**. Укладачі: Бабайлов В.К., Журавка О.М.

10. Література, що рекомендована для самостійної роботи студентів

(Залікові модулі 1,2)

Нормативна:

1. Видання. Основні види: Терміни та визначення: ДСТУ 3017-95:Вид.Офіц.- К.: Держстандарт України, 1995. – 48 с.
2. Інформація та документація. Базові поняття: Терміни та визначення: ДСТУ 2392-94:Вид.Офіц.- К.: Держстандарт України, 1995. – 48 с.
3. Комплектування фонду, бібліографічний опис, аналіз документів: Терміни та визначення: ДСТУ 2392-94:Вид.Офіц.- К.: Держстандарт України, 1994. – 89 с.
4. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: Загальні вимоги та правила: ДСТУ 2392-94:Вид.Офіц.- К.: Держстандарт України, 1998. – 25 с.
5. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. ДСТУ 3008-95.-К.:1995.- 24 с.

Основна:

1. Методичні вказівки до дипломних робіт спеціалістів. Укладачі: Гриньов А. В., Бабайлов В.К., Посипай В.Г.
2. Бабайлов В.К. Формирование научного понятия на основе методики «2С70»//Бизнес-Информ.-2005.-№ 9-10.-С.112.
3. Бабайлов В.К.О предмете экономической науки// Бизнес-Информ.-2000.- № 6.-С.23
4. Бабайлов В.К.Наука управления: зарождение, становление, развитие. // Бизнес-Информ.-1999.-№ 11-12. -С.143.
5. Бартенев С.А. Экономические теории и школы: Курс лекций.-М.:БЕК, 1996,- 352 с.
6. Грушко И.М. Основы научных исследований: Учебное пособие.- Харьков: Вища школа,1983.-224с.
7. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень:
8. Навчальний посібник. – К.: ВД «професіонал», 2004.- 216 с.
9. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження.- Львів: Світ, 2001.- 416 с.
10. Пятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: : Навчальний посібник. – К.: 2003.- 116 с.

11. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. та ін. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006.- 208 с.

Додаткова:

1. Гута О.М., Кузьма Ю.Б. та ін. Методичні вказівки до оформлення курсових і дипломних робіт. Для студентів хімічного факультету.- Львів, 1997.- 24 с.
2. Посібник. Науково-методичні вказівки щодо особливостей оформлення та написання рефератів, курсових та дипломних робіт, організації наукових конференцій, семінарів, написання статей(для студентів вищих навчальних закладів 1-4 рівнів акредитації) /Автор-упорядник Я.Я.Чорненький.- Кременець, 2000.-59 с.
3. Янішевський О.О. Методичні рекомендації щодо складання списків використаної літератури. К.:НТСД, 1996.- 46 с.
4. Шейко В,М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник.-2-ге вид. перероб. І доп.- К.:Знання-Прес, 2000.- 295 с.
5. Вайналович О., Морголюк В. Російсько-український словник наукової і технічної мови. Термінологія процесових понять. –К.: Пирій, 1997.

Підпис укладача програми

Бабайлов В.К.